

Asia: VN/32564/2021

Jatkuvan oppimisen sanasto

1 koulutustoiminta

Kommentit

2 koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

On syytä tarkistaa, onko kaikki koulutuslainsäädännön piirissä oleva toiminta julkisin varoin toteuttavaa ja rajaako tämä määrittäminen asiaa tulevaisuudessa.

3 koulutuslainsäädäntö

Kommentit

-

4 opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

5 muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säännelty koulutustoiminta

Kommentit

-

6 markkinaehtoinen koulutustoiminta

Kommentit

"Markkinaehtoisessa koulutustoiminnassa koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä koulutus (2)) tai olla siitä riippumatonta. "

Monet "passit" eivät perustu lainsäädäntöön eivätkä näin yhteiskunnan ohjaukseen. Ne perustuvat eri osapuolten välsiin sopimuksiin. Tulisiki vielä täsmentää kohdan määritelmää.

Käsitekaavio 1. Koulutustoiminta

Kommentit

-

7 koulutus (1)

Kommentit

-

8 koulutus (2)

Kommentit

"Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat korkeakoulun opintokokonaisuus, ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa, avoimena yliopistoopetuksena tarjottava opintojakso, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, korkeakoulun erikoistumiskoulutus ja perusopetuksen lisäopetus. "

Ammatilliseen koulutuksen osalta esimerkki on epäselvä, "tutkinnon osa". Tutkinnot muodostuvat tutkinnon osista, jolloin ne ovat osa tutkintoon johtavaa koulutusta.

9 aikuiskoulutus

Kommentit

"koulutus (1), joka on suunniteltu ja järjestetty pääsääntöisesti aikuisille, jotka ovat suhteellisen pitkän, yhtenäisen ja työelämävalmiudet antaneen kouluttautumisvaiheen päätyttyä tai keskeydyttyä siirtyneet työelämään tai muuhun toimintaan ja ovat sen jälkeen osallistumassa jälleen koulutukseen (1)"

Määrittely on epätäsmällinen: Määritelmä ei esim. tunnista monia maahanmuuttajia ja heidän koulutustaustojaan. Määritelmä ei myöskään kata henkilöitä, joiden opinnot ovat keskeytyneet hyvin varhaisessa vaiheessa.

Käsitekaavio 2. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan sekä koulutus (2)

Kommentit

-

10 omaehtoinen koulutus

Kommentit

-

11 henkilöstökoulutus

Kommentit

-

12 täydennyskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 3. Koulutus (1) omaehtoisuuden, järjestäjän, tavoitteen ja rahoittajan mukaan.

Kommentit

-

13 muuntokoulutus

Kommentit

-

14 kotoutumiskoulutus; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus

Kommentit

-

Käsitekaavio 4. Koulutus (1) ja koulutus (2) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

Kommentit

-

15 työvoimakoulutus

Kommentit

-

16 kartoitusjakso; orientaatiojakso

Kommentit

-

17 ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisesti suuntautunut työvoimakoulutus

Kommentit

-

18 rekrytoiva työvoimakoulutus; rekrytoiva koulutus; rekrytointikoulutus

Kommentit

-

19 ei-tutkintotavoitteinen ammatillinen työvoimakoulutus; ammatillisia valmiuksia lisäävä koulutus

Kommentit

-

20 yhteishankintakoulutus

Kommentit

-

21 kehittämiskoulutus; KEKO-koulutus

Kommentit

-

22 valtionosuusrahoitettu työvoimakoulutus; VOS-tövoimakoulutus

Kommentit

-

23 valtionosuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 5. Työvoimakoulutus

Kommentit

-

24 erikoistumiskoulutus; korkeakoulujen erikoistumiskoulutus

Kommentit

-

25 työelämässä oppiminen; > työpaikalla oppiminen

Kommentit

-

26 työpaikalla järjestettävä koulutus

Kommentit

"määritelmä koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä"

Määritelmä on epätasällinen. Osaamisen hankkiminen ei aina tapahdu "pääosin" työelämässä vaan se voi olla myös osa osaamisen hankkimisen prosessia (esim. kuukauden oppisopimusjakso).

27 oppisopimuskoulutus

Kommentit

"Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa oppimisympäristöissä, kuten oppilaitoksessa, tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta."

Määritelmä on epäselvä, jopa virheellinen. Lainsäädännön mukaan oppisopimuskoulutus voidaan toteuttaa hyvin lyhyinäkin jaksoina, jolla täydennetään muissa oppimisympäristöissä tapahtuvaa oppimista.

28 koulutussopimukseen perustuva koulutus

Kommentit

-

29 työpaikalla järjestettävä ohjaus; työpaikkaohjaus

Kommentit

-

30 työharjoittelu (1); korkeakouluharjoittelu; > ammattikorkeakouluharjoittelu

Kommentit

-

31 koulutuskokeilu

Kommentit

-

Käsitekaavio 6. Työelämässä oppimisen muotoja.

Kommentit

Käsitekaaviossa tulee täsmentää käsitettä "pääosin", joka ei vastaa esim. koulutus- tai oppisopimustoiminnan periaatteita.

32 osaamiskokonaisuus (1)

Kommentit

-

33 osaamiskokonaisuus (2)

Kommentit

-

34 tutkinnon osa

Kommentit

-

35 opintokokonaisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 7. Osaamiskokonaisuuksia.

Kommentit

-

36 opetus

Kommentit

-

37 ohjaus

Kommentit

-

38 vertaisohjaus

Kommentit

-

39 valmennus

Kommentit

-

40 elinikäinen ohjaus

Kommentit

Tulisiko elinikäisen ohjauksen sijaan ryhtyä käyttämään termiä "jatkuva ohjaus"?

41 ammatinvalinta- ja uraohjaus

Kommentit

Tulisiko eri lainsäädännöissä olevan "elinikäinen oppiminen" -käsite yhtenäistää "jatkuvan oppimisen" -käsitteeksi?

Käsitekaavio 8. Opetus, ohjaus ja valmennus.

Kommentit

-

42 oppiminen

Kommentit

-

43 elinikäinen oppiminen

Kommentit

-

44 jatkuva oppiminen

Kommentit

"Erona voidaan nähdä, että jatkuva oppiminen liittyy erityisesti yksilön työllistettävyyden ja työmarkkinakelpoisuuden parantamiseen."

Tulee pohtia, käsitteistön yhtenäistämistä ja lupumista jatkuvan oppimisen -käsitteen sitoutumista "työhön liittyvään ajatteluun". Jatkuva oppiminen liittyy yksilön kaikkiin elämän osa-alueisiin.

45 avoin oppiminen

Kommentit

Tulisi myös määritellä "avoin oppimisympäristö"

Käsitekaavio 9 . Oppiminen

Kommentit

-

46 kyvykkyys

Kommentit

-

47 osaaminen; ~ kompetenssi

Kommentit

-

48 todennettu osaaminen; sertifioitu osaaminen

Kommentit

-

49 osaamisen tunnistaminen

Kommentit

-

50 osaamisen tunnustaminen

Kommentit

-

Käsitekaavio 10. Osaaminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.

Kommentit

Tulisiko osaamiseen, pätevyteen ja kelpoisuuteen liittää ulkomailla suoritettuihin tutkintoihin liittyvien ko. asioiden käsitteiden määrittely, kuten "rinnastaminen". Tätä käsitteiden määrittelyä tarvitaan maahanmuuton lisääntyessä.

51 pätevyys; ammattipätevyys

Kommentit

-

52 kelpoisuus; > virkakelpoisuus

Kommentit

-

Käsitekaavio 11. Pätevyys ja kelpoisuus

Kommentit

Tulisko käsitteistössä huomioida Keskuskauppakamarin LKV-tutkinto (laillistettu kiinteistön välittäjä). Tutkinto poikkeaa yleisestä ja tutkintojärjestelmästä ja sitä säädelään.

53 todistus (1)

Kommentit

-

54 koulutusjärjestelmän mukaiseen koulutukseen liittyvä todistus; todistus (2)

Kommentit

-

55 muuhun koulutukseen kuin koulutusjärjestelmäkoulutukseen liittyvä todistus

Kommentit

-

56 työtodistus

Kommentit

-

57 pätevyystodistus

Kommentit

-

Käsitekaavio 12 . Todistuksia

Kommentti

-

Yleiset kommentit sanastosta

Kommentti

Käsitteiden määrittelyssä on jonkin verran epätasua. Niitä pitää myös yhtenäistää esim. jatkuvan oppimisen käsitteen ja elinikäisen käsitteen osalta.

Käsitteiden sisällöt muuttuvat jatkuvasti ja onkin tärkeää, että tätä sanastoa päivitetään säännöllisesti.

Lamppu Veli-Matti
Ammattiosaamisen kehittämissäätiö AMKE ry